

Pääkaupunkiseudun muuttovirrat muutoksessa

Pääkaupunkiseudun kuntien väestönkasvu on perustunut viime vuosina yhä enemmän maahanmuuttoon, joka on kasvanut lähes puolella vuodesta 2005. Ympäristökunnissakin muuttovoitosta kolmasosa on kertynyt ulkomailta. Pääkaupunkiseudulta ympäristökuntiin suuntautuva muuttoliike on kasvanut aina 1990-luvun lopulta lähtien, mutta vuoden 2008 aikana tapahtui käänne. Kun vielä edellisenä vuonna 2007 pääkaupunkiseutu menetti ympäristökuntiin noin 4 600 asukasta enemmän kuin sai niistä, vuonna 2008 nettomuuttotappio oli enää noin 3 200 henkilöä. Kuntien välisten muuttovirtojen vaihtelua selittävät osin talouden taantuma sekä työ- ja asuntomarkkinoiden muutokset, mutta muutokset saattavat heijastella myös asumiseen liittyviä arvoja ja kasvavaa ympäristötietoisuutta.

Kuluttajatutkimuskeskuksen "Pääkaupunkiseudun muuttovirrat muutoksessa" -tutkimuksessa selvitettiin pääkaupunkiseudun muuttovirtojen rakenteita ja syitä. Tarkastelun kohteena olivat muuttovirrat, jotka kohdistuvat muualta Suomesta pääkaupunkiseudulle, tapahtuvat pääkaupunkiseudun sisällä tai suuntautuvat sieltä ympäristökuntiin. Tutkimukseen kerättyyn postikyselyyn vastasi syksyllä 2008 yli 1 300 vastaajaa. Muuttajien kokemuksia kysyttiin myös teemahaastatteluin.

Tutkimuksessa uuden asuinkunnan valintaan vaikuttavista tekijöistä tärkeimpiin lukeutui mieluisan asunnon löytäminen. Pääkaupunkiseudulta ympäryskuntiin muuttaneita houkutti pientaloasunto tai tontti rakentamiseen sekä edullisemmat asumiskustannukset. Muualta Suomesta pääkaupunkiseudulle muuttajia vetivät puolestaan työmahdollisuudet sekä monipuoliset palvelut. Pääkaupunkiseudulla ja sinne muuttaneet arvostivat kaupunkimaista asuinympäristöä ja tapahtumarikasta elämää, kun ympäryskuntiin muuttaneet pitivät tärkeänä viihtyisyyttä, rauhallisuutta ja turvallisuutta. Noin puolet pääkaupunkiseudulla muuttaneista ja kaksi kolmesta ympäristökuntiin muuttaneista ei olisi todennäköisesti muuttanut nykyiselle asuinalueelleen, jos asuntojen hinnat olisivat olleet pääkaupunkiseudulla alhaisemmat.

Peruspalvelujen saatavuus oli etenkin lapsiperheille muuttopäätöksessä tärkeää. Tutkimuksessa kävi ilmi, että esikaupunkialueiden ja lähiöiden palveluihin oltiin tyytymättömiä. Pääkaupunkiseudun ympäristökunnissa muuttajat olivat valmiita hakemaan muita kuin peruspalveluja, kuten kulttuuri- ja ravintolapalveluja, muualta kuin omasta asuinkunnastaan. Myös työmatkaliikkumiseen oltiin valmiita käyttämään enemmän aikaa. Ympäristökuntiin muuttamisen myötä työmatkat pitenevät keskimäärin 10–30 kilometriä. Autolla työmatkansa kulki 70 prosenttia ja liikkumismahdollisuudet koettiin huomattavasti huonommiksi kuin pääkaupunkiseudulla. Muualta Suomesta pääkaupunkiseudulle muuttaneiden työmatkat sen sijaan keskimäärin lyhenivät ja pääkaupunkiseudun sisällä muuttaneiden työmatkoissa ei tapahtunut oleellisia muutoksia.

Pääkaupunkiseudulla tai -seudulle muuttaneista yli puolet arvioi asuvansa viiden vuoden kuluttua omakoti- tai rivitalossa, joka viides nykyisessä asuinkunnassaan ja joka toinen muualla pääkaupunkiseudulla. Noin viidennes pääkaupunkiseudulta kehyskuntiin muuttaneista uskoi asuvansa pääkaupunkiseudulla jälleen viiden vuoden kuluttua. Muuttovirtojen ohjailu edellyttäisi kunnilta tiiviimpää yhteistyötä niin kaavoituksessa kuin palvelutuotannossakin. Panostaminen kohtuuhintaiseen ja muunneltavissa olevaan asuntotarjontaan, viihtyisään ympäristöön sekä joukkoliikennetarkoituksiin ohjaisi muuttovirtoja myös ekologisempaan suuntaan.

Kuluttajatutkimuskeskuksen julkaisu 3/2009

http://www.kuluttajatutkimuskeskus.fi/files/5387/2009_03_julkaisu_muuttovirrat.pdf